

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ
ГО «УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ
ТА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНЕ ТОВАРИСТВО»**

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ЛІНГВІСТИКИ ТА
ЛІНГВОДИДАКТИКИ***

**І ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
14 травня 2020 р.**

РІВНЕ – 2020

інтернет-конференції (30 березня 2020 року): збірник тез. – Бердянськ: БДПУ, 2020. – С. 179–182.

6. Енциклопедія освіти / [Акад. пед. наук України; головний ред. Василь Григорович Кремінь]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

7. Малафійк І. В. Дидактика: навч. посіб. / Іван Васильович Малафійк. – К. : Кондор, 2005. – 398 с.

8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. / Неля Євтихіївна Мойсеюк. – К. : 2007. – 656 с.

УДК 028.42:377.3

*Ю. А. Колібек, студент,
О. В. Безкоровайна, доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри методики викладання іноземних мов
Рівненський державний гуманітарний
університет, Рівне*

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ЧИТАННІ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Сучасне життя переконливо доводить, що знання іноземних мов – одна з найважливіших навичок, якою повинна володіти людина двадцять першого століття.

Одним із найважливіших видів мовленнєвої та пізнавальної діяльності людей є читання. Читання іноземною мовою як комунікативна майстерність – найпоширеніший спосіб спілкування іноземною мовою, який мають опанувати учні загальноосвітньої школи відповідно до вимог чинної програми.

Навчання читати – одне з головних завдань шкільної програми викладання іноземної мови.

Читання – це рецептивний вид мовленнєвої діяльності, спрямований на сприйняття і розуміння писемного тексту [5, с. 241]. Читання є складником

комунікативної діяльності людини, оскільки забезпечує писемну форму спілкування.

Компетентність у читанні (КЧ) – це здатність читати автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту в умовах опосередкованого спілкування [1, с. 38]. Складниками КЧ є вміння, навички, знання, а також комунікативні здібності, а саме – здібності до читання. До вмінь КЧ відносяться мовленнєві, навчальні, інтелектуальні, організаційні та компенсаційні вміння.

Успішність формування КЧ залежить від різних факторів: індивідуально вікових особливостей учнів, наявності або відсутності у них мотивів навчання у цілому і читання іноземної мови, зокрема, розвитку уваги й інтересу, від рівня сформованості у школярів умінь застосовувати стратегії читання, вміння спиратися на попередній мовленнєвий досвід, на вміння використовувати досвід і мовленнєві вміння у рідній мові.

Фактори, що впливають на успішність читання, можна об'єднати у такі групи:

- 1) умови сприйняття писемних текстів;
- 2) індивідуально-психологічні особливості самого читача;
- 3) мовні характеристики тексту.

У програмі з іноземної мови для загальноосвітніх навчальних закладів зазначено, що випускники ЗНЗ повинні читати й розуміти тексти на сучасні теми про життя підлітків, газетні статті про події в світі та в нашій країні, розуміти висловлення побажань та почуттів в особистих листах, вміти знаходити й вилучати потрібну інформацію з описом подій в газетних / журнальних статтях та брошурах. Обсяг текстів для читання в 11-му класі – не менше 1900 друкованих одиниць [4, с. 254]. Згідно із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти, учні старшої школи (10, 11 класи) продовжують оволодіння КЧ з метою досягнення рівня B1

(рівень стандарту), рівня В1 (академічний рівень) чи рівня В2 (рівень філологічної профільної підготовки).

Формування КЧ передбачає набуття учнями знань, формування навичок та розвиток умінь читання, а також удосконалення психофізіологічних механізмів читання. Набуття знань включає оволодіння мовними, країнознавчими й лінгвокраїнознавчими знаннями. Формування навичок читання (техніка читання, лексичні та граматичні) сприяє формуванню автоматизованих складників читання.

Вдосконалення психофізіологічних механізмів читання має на меті розвиток конкретних характеристик мовлення, ймовірного прогнозування, розширення обсягу довготривалої й короткочасної пам'яті, зменшення часу внутрішнього промовляння.

Учні старших класів мають оволодіти навичками анотування тексту (стисло передати зміст прочитаного в усній чи письмовій формі); реферування (визначити в тексті нову інформацію чи головні думки / факти); рецензування (висловлювати свою думку, давати оцінку змісту тексту в усній чи письмовій формі). Формування складників КЧ та вдосконалення його психофізіологічних механізмів здійснюється у цілісній системі вправ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борецька Г. Е. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання / Г. Е. Борецька // Іноземні мови. – 2012. – № 1. – С. 3–8.

2. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. унтов и фак. ин. яз. высш. учеб. заведений. 3-е изд. стер. / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М. : Издательский центр «Академия», 2006. – 336 с.

3. Колібек Ю., Безкоровайна О. Формування іншомовної компетентності учнів старшої школи у процесі вивчення іноземної мови // Актуальні питання науки: матеріали І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

(30 березня 2020 року): збірник тез. – Бердянськ: БДПУ, 2020. – С. 183–187.

4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Колектив авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2002. – 327 с.

5. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : [підручник] / [Л. С. Панова, І. Б. Андрійко, С. В. Тезікова та ін.]. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.

6. Bezkorovaina O. Formation of English language competence in reading on the upper degree of studying English in secondary education establishments/ O. Bezkorovaina, T. Demchuk, // Інноватика у вихованні: зб. наук. пр. Вип. 9. (упоряд. О. Б. Петренко; ред.. кол. : О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан, Н. М. Гринькова та ін. – Рівне, РДГУ, 2019. – С. 58–63.

УДК 378:811.111

Т. В. Крутько, кандидат філологічних наук
Національний університет водного господарства
та природокористування, Рівне

ОСВІТНІЙ РЕСУРС TED ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Використання на заняттях з іноземної мови інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє підвищити якість навчального процесу, сприяє формуванню професійної та комунікативної компетентності студентів. За словами Г. Д. Брауна, "students see the relevance of classroom activity to their long-term communicative goals" [2, p. 311].

Численні освітні інтернет-ресурси містять велику кількість автентичних матеріалів, які сприяють урізноманітненню навчального процесу, мотивуванню студентів. Серед ресурсів такого типу окреме місце займає освітня платформа Ted.

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

<i>Браценюк М. С.</i>	
Особливості перекладу фразеологізмів німецької мови	4
<i>Гавлитюк З. Б., Ботвінко-Ботюк О. М.</i>	
Фразеологічна синонімія в англійській мові	7
<i>Задорожна І. Д., Ботвінко-Ботюк О. М.</i>	
Особливості перекладу англійських топонімів	10
<i>Зошук Н. В.</i>	
Поетика кольору в літературному дискурсі другої половини ХІХ століття	13
<i>Ковальчу І. В.</i>	
Місце маркування товару в системі «текст :: дискурс»	16
<i>Kosolapov Vadym</i>	
Access Strategy Development in OALD1-10	20
<i>Костюк Л. В.</i>	
Проблеми взаємодії авторського та перекладацького ідіостилів	25
<i>Петрів Х. В.</i>	
Феномен ліворукості: нейролінгвістичні аспекти	28
<i>Потанчук С. С.</i>	
Лінгвокультурологічний підхід до вивчення концепту	32
<i>Романюк Д. Ю.</i>	
Ойконіми в англійськомовних та україномовних туристичних текстах	35
<i>Стасюк Л. М.</i>	
Топоніми у складі фразеологічних одиниць у німецькій мові	38
<i>Шнайдер А. А.</i>	
Реалізація стратегій ввічливості в англійськомовному політичному дискурсі	41

**СЕКЦІЯ 2. МОВА – КУЛЬТУРА – КОМУНІКАЦІЯ:
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Ботвінко-Ботюк О. М., Коляда Е. К.

Міжособистісні стосунки крізь призму невербаліки 45

Kurchyk Larysa

Denglisch als Indiz des modernen professionellen und nicht-professionellen Sprachgebrauchs im Deutschen 48

Котович І. Р., Осецька Н. Ф.

До питання класифікації скорочень 51

Люшина І. А., Озарчук І. В.

Мовна культура SMS-спілкування 54

Озарчук І. В.

Тенденції розвитку іншомовної освіти у школах країн Балтії 59

Піхотіна О. Ю.

Мовленнєва культура майбутнього юриста 63

Попович Р. Г., Тимощук Т. О.

Шляхи формування німецького прізвища 66

Тимощук І. О.

Emprunts anglais en français moderne 69

Харченко В. В., Сидорчук Н. Л.

Англійська мова як інструмент для отримання інформації у сфері ІТ 72

СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Litvinchuk A.

Developing English Language Learning Strategies 75

**СЕКЦІЯ 4. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ,
ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ**

Єфімчук В., Шикун А. В., Тарасюк Н. М.

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти 79

Осіпчук Н. В.

Розвиток іншомовної освіти у технічних закладах вищої освіти України
впродовж 1955–1969 років 82

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

Бухало Ю. П., Сидорчук Н. Л.

Використання інформаційних технологій у вивченні англійської мови 85

Станіславчук Н. І.

Формування етичної культури студентів на сучасному етапі розвитку
суспільства 89

СЕКЦІЯ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сидорчук Н. Л.

Загальні характеристики поняття професійної рефлексії 92

**СЕКЦІЯ 7. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Valchuk V.

Game Lessons as a Means of Motivating in the Teaching English for Junior Pupils 94

Vaskovska K.

Active Participation in Listening and Speaking within a Second School
Environment (exploring, analysis, recommendations) 97

Дицаковська О. Ю., Безкоровайна О. В.

Формування комунікативної діяльності учнів шляхом упровадження
нестандартних уроків 100

Колібек Ю. А., Безкоровайна О. В.

Методика формування іншомовної компетенції у читанні в учнів старшої
школи 103

Крутько Т. В.

Освітній ресурс Ted як інструмент підвищення рівня мовної підготовки студентів 106

Ляшкевич М. В., Безкоровайна О. В.

Формування іншомовної компетенції учнів старшої школи на основі аудіювання 109

Павлюк І. С., Безкоровайна О. В.

Використання автентичних англомовних текстів у старшій школі 113

Полховська О. М.

Навчання іноземної мови учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва 116

Сторожук Х. М.

Формування лексичної компетентності учнів початкової школи засобами англомовного дитячого фольклору 119

Tadeyeva M., Pavlovich Yu.

Rethinking Goals of Foreign Language Teaching in the Global Society of the 21st Century 124

Третьякова К. В.

Міфоніми-омоніми як гуманітарні та мовні універсалії (на матеріалі латинської мови) 127

Федорчук Б. Р., Кваснецька Н. В.

Формування діалогічної мовленнєвої компетенції учнів основної школи з використанням інтерактивних методів навчання 132

Yaroshchuk D., Gron L.

Reading Strategies for Teaching Senior High School Students 135

**СЕКЦІЯ 8. ФАХОВА ПРОБЛЕМАТИКА ВИЩИХ
ТЕХНІЧНИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ**

<i>Бабак В. М.</i>	
Шляхи перекладу фразеологізмів	138
<i>Климук М. В.</i>	
Структурна класифікація скорочень в космічній класифікації	142
<i>Петрук А. В.</i>	
Oil as Important Political Factor	145
<i>Сидорчук Д. О., Осецька Н. Ф.</i>	
Скорочення у Twitter-повідомленнях: особливості використання	148
<i>Ярмоліна Г. Ю., Тимошук Т. О.</i>	
Wspólność i Różnica w Podatku Akcyzowym w Ukrainie i Polsce	152